

הלון "קרית הרצל" בהרצליה: בית המלון הראשון בשרון

לאה שביט

מעוצב, באמצעות סוס ועגלה הובאו למלון מימים בפתים, לצורך אמבטיות-בריאות למתאכסנים בו, בחזית הבית נטע בנם של המייסדים, נפתלי בלס, עצי ושינגטוניה וברוש מקווה ישראל, ומאחורי הבית נטע עצי הדר שהפכו לפרדס המשפחתי, עם אורחי המלון בשנים הראשונות נמנו החזנים המפורסמים זבולון קווארטין, יוס'ה רונבלט ומשה קוסוביץקי, והרבנים יצחק הרצוג, מאיר ברלין (בר אילן) ובן ציון חי עוזיאל. בהזמנות אחרת, כך מספרים, התארח במלון גם הנציב העליון הבריטי הרברט סמואל.

כמה מתושבי הרצליה הראשונים התגוררו אף הם בבית המלון עד שסיימו לבנות את בתיהם, בהם האגרונום הנודע ברוך ציוניק, שבעה את ביתו מול בית המלון, בשנות מלחמת העולם השנייה שימש המלון גם בית מחסה זמני למשפחות מתל אביב, כמתואר:

*שני חדרים שכרו הורי, אחד להם ואחד לשלושתנו - הילדים
[...], החדר בו אנחנו, הילדים, התגוררנו, וכור לי כנכה תקרה,
מיטות הברזל שלנו היו סמוכות זו לזו ולובן הסדינים שכיסה
את המזרונים - כוהק גם עכשיו מול עיני.*

המלון פעל ברציפות עד שנת 1970, כשבשנים האחרונות לקיומו שכנה בקומתו הראשונה גם מחלקת החינוך של עיריית הרצליה. סבי, יוסף בלס, התגורר במלון עד יומו האחרון, ונפטר ב־1 במרחהוון תשל"ז (1976). אשתו שיינדל נפטרה בתשמ"ט (1989), וכיום מתגוררים במקום כמה מצאצאיהם, בבניין חדש שנבנה על חורבות המלון, לפני שנתיים ערכה עיריית הרצליה טקס מרשים להנצחת מייסד המלון וקראה על שמו את "כיכר בלס" במקום שבו עמד בשעתו מלון "קרית הרצל".

את הרצליה הקימו ב־1924 אנשי "קהיליית ציון", חלוצים שבחרו להתגורר דווקא בעיר ולא בנקודת יישוב חקלאית. אחד מהם, סבי יוסף הכהן בלס, פעיל בתנועת המזרחי ודתי וציוני נלהב, הגיע ארצה ב־1924 למושבה בני ברק שבה רכש אדמה. חלומו היה להפוך לחקלאי בארץ ישראל, אלא שבחלקו נפלה, כך מתברר, קרקע זיבורית שאינה ראויה לגידולים, וכך נגזו חלומו. בעודו מתלבט ביחס להמשך דרכו בארץ פגש בתל אביב את ש"ז לויץ, ראש קהיליית ציון, שעשה נפשות להתיישבות בהרצליה, והפציר בבלס שיתיישב אף הוא במקום. בלס עלה לירושלים להתייעץ עם הרב קוק, הרב נתן בלס את ברכתו והסביר שגם בהרצליה חיים יהודים טובים, חלוצים המקיימים מצוות יישוב הארץ, ושעל בלס לקחת על עצמו את הקמת התשתית הדתית בעיר. כך החליט בלס להתיישב בהרצליה, ונבחר לוועד הראשון של המושבה כנציג הדתיים, בהמשך שימש בתפקיד ראש המועצה הדתית במשך יותר מ־40 שנה.

בי"ח באייר (ל"ג בעומר) תרפ"ה (1925) נערכה הגרלת המגרשים הגדולה בהרצליה, ובחלקה שנפלה בגורלו (רח' הנדיב 7), בנה בלס את בית המלון הראשון בהרצליה: תחילה מבנה בן קומה אחת, וב־1927 נוספה עליו גם הקומה השנייה. השם שהוענק למלון היה "קרית הרצל", וממראהו ניתן להתרשם בתמונה בעמוד זה.

את המלון ניהלה סבתי, שיינדל בלס, ובשנים הראשונות הוא שימש בעיקר פנסיון עם ארוחות. במלון היו בתחילה 16 חדרים, מרוצפים באריחים מצוירים, כאשר כל חדר רוצף ב"שטיחי" שונה. את חזית המלון עיטרו גדר אבן מרשימה ושער ברזל